

Patriarhul Daniel despre cele 16 sfinte femei române: Sunt mamele duhovnicești ale poporului nostru (Cuvânt integral)

Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a rostit vineri un cuvânt în care afirmă că cele 16 sfinte femei române „sunt mamele duhovnicești ale poporului nostru”.

„Tematica anului omagial și comemorativ își propune să sublinieze rolul esențial pe care îl au familia și femeia în formarea și păstrarea identității creștine, precum și în transmiterea credinței ortodoxe de la o generație la alta”, a evidențiat Patriarhul României la Catedrala Patriarhală.

Despre sfintele proclamate, Preafericirea Sa a spus că reprezintă „modele de evlavie, dragoste jertfelnică și curaj mărturisitor”.

Textul integral:

Sfintele Femei Române sunt modele de evlavie, dragoste jertfelnică și curaj mărturisitor

Înaltpreasfințiile și Preasfințiile Voastre,

Preacuvioși și Preacucernici părinți,

Preacuvioase mame,

Iubiți credincioși și credincioase,

Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a hotărât ca anul 2026 să fie declarat

Anul omagial al pastorației familiei creștine și Anul comemorativ al sfintelor femei din calendar (mironosițe, mucenițe, cuvioase, soții și mame) în Patriarhia Română.

Tematica anului omagial și comemorativ își propune să sublinieze rolul esențial pe care îl au familia și femeia, în formarea și păstrarea identității creștine, precum și în transmiterea credinței ortodoxe de la o generație la alta.

Cele 16 Sfinte Femei Române, canonizate în anul 2025 și proclamate astăzi în Catedrala Patriarhală din București, sunt repere duhovnicești importante din trecutul istoric al Bisericii Ortodoxe Române, care ne arată, ca niște mame spirituale ale poporului român, calea care duce către Hristos. Ele și-au sfințit viața prin smerenie și dragoste de aproapele, prin credința lor puternică și curajul mărturisitor, prin răbdarea necazurilor, prin nevoințe și rugăciune.

Sfințenia în viața de familie

Multe dintre aceste sfinte au fost soții și mame, transmițând copiilor lor o educație profund creștină care a rodit în sfințenie. De pildă, Sfânta Doamnă Maria Brâncoveanu a crescut unsprezece copii, cultivând în sufletele lor credința în Dumnezeu și curajul mărturisitor. După ce, la 15 august 1714, la Constantinopol, a văzut pe soțul ei, Sfântul Voievod Constantin Brâncoveanu, și pe cei patru fii ai săi decapitați de otomani, ea a fost deportată în exil, în Anatolia, de unde a revenit apoi în țară cu fiicele sale, păstrându-și demnitatea și credința creștină nezdruccinată.

Similar, Sfânta Cuvioasă Platonida de la Argeș (fostă Despina Milița), soția Sfântului Voievod Neagoe Basarab și mamă a șase copii, le-a oferit pruncilor ei o educație aleasă, bazată pe învățăturile scripturistice și patristice. După moartea soțului, s-a călugărit la Schitul Ostrov, dedicându-se înfrumusețării sfintelor lăcașuri și ajutorării celor nevoiași.

Între aceste sfinte femei, avem și mame devotate, care au fost femei simple din popor, ce și-au crescut pruncii în iubire de Dumnezeu, precum Sfânta Cuvioasă Filofteia de la Pasărea, mamă a Sfântului Ierarh Calinic de la Cernica, ea crescând patru copii, iar doi dintre ei au îmbrățișat viața monahală în Mănăstirea Cernica.

Un alt exemplu luminos este Sfânta Olimpiada din Fărcașa, mama Sfântului Cuvios Petroniu de la Prodromu și a altor șapte copii. Ea ajuta săracii, bolnavii și pe cei aflați în suferință din satul ei, practicând nevoințe duhovnicești tainice chiar în mijlocul vieții de familie.

O altă mamă care s-a remarcat prin educația oferită copiilor ei este Sfânta

Cuvioasă Filotimia de la Râmeț, mamă a doisprezece copii, între care și a Sfântului Cuvios Dometie cel Milostiv. Ea a trăit în smerenie adâncă, confruntându-se cu multe lipsuri și necazuri, șapte dintre copii ei murind la vârste fragede. După ce a rămas văduvă, a intrat în obștea Mănăstirii Râmeț. Sfântul Cuvios Porfirie Kavsokalivitul a mărturisit despre ea, că după moarte s-a înălțat ca un serafim la cer.

Reflectând la viețile acestor femei duhovnicești, ne dăm seama că ele au fost mame nu doar prin naștere biologică, ci și prin influența benefică în formarea copiilor lor, care la rândul lor au devenit mari duhovnici misionari, astfel ele fiind mame duhovnicești ale poporului român. Dragostea jertfelnică a acestor femei sfinte s-a manifestat prin suferințele asumate cu încredere în Dumnezeu și prin dăruirea totală pentru ajutorarea aproapelui.

Evlavia sfintelor femei românce față de Sfânta Biserică

Evlavia profundă față de Biserică reprezintă o trăsătură centrală a vieților sfintelor femei românce. Aceste femei au văzut Biserica nu doar ca un lăcaș de cult, ci mai ales ca trup tainic al lui Hristos și centru al vieții lor spirituale.

Devotamentul lor s-a manifestat prin fidelitatea față de învățătura ortodoxă, participare constantă la sfintele slujbe și prin grija față de sfintele lăcașuri, soțiile de domnitori remarcându-se și ca mari sprijinitoare ale mănăstirilor și bisericilor din Țările Române și din Sfântul Munte Athos.

Monahiile proclamate azi ca sfinte și-au arătat evlavia prin smerenie, post și rugăciune. Astfel, Sfânta Cuvioasă Mavra de pe Ceahlău, mare povățuitoare isihastă, Sfintele Cuvioase Nazaria și Olimpiada de la Văratec, ucenicele Sfântului Cuvios Paisie de la Neamț, Sfânta Cuvioasă Antonina de la Tismana și Sfânta Cuvioasă Elisabeta de la Pasărea au viețuit în deplină smerenie și ascultare, dobândind harisma rugăciunii neîncetate și darul facerii de minuni.

Sfânta Cuvioasă Elisabeta (Safta) Brâncoveanu de la Văratec, a avut mare râvnă în înfrumusețarea sfintelor lăcașuri, și în ajutorarea bolnavilor și a săracilor. La chilie, își împlinea cu rigurozitate canonul de rugăciune, ajungând la mare sporire duhovnicească.

Sfânta Cuvioasă Matrona de la Hurezi, ucenica Cuviosului Orest Baldovin, a luptat împotriva curentului secularizant de la începutul secolul al XX-lea și a reintrodus masa de obște în Mănăstirea Hurezi, reorganizând mănăstirea după principiile viețuirii chinoviale (de obște).

Curajul mărturisitor al sfintelor femei române

Curajul mărturisitor strălucește în viețile sfintelor femei române, mai ales în perioadele de prigoană. Ele au refuzat lepădarea de Hristos, apărând credința ortodoxă. De pildă, Sfânta Cuvioasă Evloghia de la Samurcășești, singura muceniță dintre cele 16 sfinte, a fost o mare misionară a Asociației „Miron Patriarhul”.

A vestit Evanghelia prin satele din Muntenia, trezind conștiințele, luptând împotriva învățăturilor sectare și readucând oameni în comunitățile lor euharistice ortodoxe. În satele în care ea ajungea să vorbească, mulți oameni au părăsit cârciumile și participau la slujbele din biserici.

Sfânta Blandina de la Iași, învățătoare, soție și mamă, care a fost o vreme deportată în Siberia, se atașase atât de mult de Catedrala Mitropolitană din Iași, unde se află moaștele Sfintei Parascheva, încât atunci când fiul ei a pus-o să aleagă între familie și Biserică, ea a ales Biserica, fiind alungată din casa fiului ei, care se temea de autoritățile comuniste.

Spăla pardoseala catedralei, cu smerenie, zi de zi, iar foștilor colegi care o judecau, considerând că se înjosește, le răspundea curajos: „Mie nu mi-e rușine să spăl picioarele Mântuitorului”.

Sfânta Anastasia Șaguna, mamă a Sfântului Ierarh Andrei Șaguna, a lucrat mult pentru educația ortodoxă a celor trei copii ai ei, după ce soțul său s-a convertit la catolicism. Ea a rămas neclintită în apărarea Ortodoxiei, cu tact și înțelepciune reușind să contribuie decisiv la formarea ortodoxă a copiilor ei, în pofida presiunilor exercitate de autoritățile vremii.

Sfânta Magdalena de la Mălăinița, o femeie văduvă din Banatul Sârbesc, mergea la biserică indiferent de vreme, cânta la strună și mărturisea credința în Dumnezeu în perioada comunistă, încurajându-i pe oamenii care îi cereau sfatul și le spunea adesea, spre mângâierea credincioșilor greu încercați de politicile atee comuniste, „Vede Dumnezeu!”.

De-a lungul timpului, sfintele femei române au arătat că drumul spre sfințenie nu depinde de apartenența la o anumită categorie socială, ci de conlucrarea persoanei umane cu harul divin.

Aceste noi sfinte femei române ne arată că Biserica Ortodoxă Română a fost totdeauna binecuvântată cu femei credincioase și evlavioase, care au dus lupta cea bună a credinței și au săvârșit în sfințenie călătoria lor pământească (cf. 2 Timotei

4, 7) în multe forme de slujire: mame ai căror copii au devenit sfinți, care și-au sfințit viața prin dragoste și jertfă în mijlocul familiei, al comunității eclesiale și al societății, mucenice care au apărat credința ortodoxă cu sângele lor, monahii care s-au nevoit în smerenie, post și neîncetată rugăciune în mănăstiri și în pustie, femei mărturisitoare care au îndurat persecuțiile pentru numele lui Hristos și soții de voievozi sau domnitori care au sprijinit Biserica și neamul românesc.

Astăzi, la acest moment binecuvântat al proclamării generale a canonizării celor 16 Sfinte Femei Române, dorim să exprimăm aprecierea și prețuirea noastră față de ierarhii, clericii, monahiile și credincioșii mireni care, cu multă dragoste, au venit să le cinstească pe acestea.

Aducem mulțumiri deosebite Sinoadelor Mitropolitane care au contribuit la documentațiile necesare pentru canonizarea celor 16 sfinte femei române, persoanelor care au întocmit argumentele de canonizare, în mod deosebit, domnului consilier patriarhal Răzvan Clipici, innografilor care au realizat slujbele Sfintelor Femei Române, între care îi amintim pe ieroschimonahul Iosif Cismaș de la Mănăstirea Gai, diac. Sabin Preda și schimonahul Gavriil Bănculescu de la Mănăstirea Vatoped, din Sfântul Munte Athos, pictorilor iconari Răzvan și Mihaela Bădescu, care au realizat icoanele de canonizare și maicilor ostenitoare în atelierul de broderie al Mănăstirii Copou, coordonate de stavrofora Maria-Magdalena Vrânceanu, stareța mănăstirii, care lucrează la realizarea acoperămintelor care vor îmbrăca moaștele Sfintelor Femei Române.

Totodată, mulțumim și delegațiilor mănăstirilor Pasărea, Samurcășești, Durău, Văratec, Râmeț, Tismana și Hurezi care au fost prezente astăzi în Catedrala Patriarhală, cinstind pe sfintele care s-au nevoit în mănăstirile din care provin. Mulțumim și membrilor familiilor Sfintelor Elisabeta de la Pasărea, Olimpiada din Fărcașa și Filotimia de la Râmeț, care au fost prezenți astăzi aici.

Ne rugăm Sfintelor Femei Române ca, împreună cu Preasfânta Născătoare de Dumnezeu și cu toți sfinții, să mijlocească înaintea Preasfintei Treimi să ne dăruiască tuturor pace și bucurie, sănătate și mântuire.

† DANIEL

Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

Foto credit: Basilica.ro / Mircea Florescu

basilica.ro